

## TAKDİM

*Liberal Düşünce*, 50. sayısında önemli bir özgürlük probleminin karmaşık dillere tercüme edilmiş hâli olan “Kürt Sorunu”nu dosya konusu yapmaktadır. Kürt Sorunu, önemli bir özgürlük problemi olduğu hâlde, özellikle son dönemlerde stratejik bir meselenin manevra ve atış alanına indirgenerek ele alınır olmuştur. Siyasî/stratejik hesap ve hesaplaşmalar jargonuyla okunagelen Kürt Sorunu’nun liberal bir perspektiften ele alınma ihtiyacını elinizdeki bu sayıyla bir nebze gidebilmeyi umut ediyoruz.

Dergide Kürt meselesinin olabildiğince çok yönüne değinilerek liberal bir perspektiften orijinal bir bakış açısı sunulmaya çalışılmaktadır. Konuya Mustafa Erdoğan ve Vahap Coşkun’un birlikte kaleme aldıkları makaleyle başlıyoruz. Kürt meselesini bugüne kadar çözümsüz bırakan zihin dünyasının ve onu besleyen temel motivasyonlar olan ulus devlet, milliyetçilik ve laikçilik anlayışlarının anatomisini çıkartan Erdoğan ve Coşkun, konuya önemli bir giriş yapıyorlar ve sorunun kolay bir çözümü olmadığını gözler önüne seriyorlar.

Bu çalışmanın ardından Erol Kurubaş etnisite-ulus devlet geriliminin köklerine teorik bir açıklama getirerek Kürt meselesini bu kavramsal çerçevede içinde yorumlama çabasına girişiyor. Türkiye’deki siyaset yasaklarının akademik çalışmalara kolayca yansıdığı gözönüne tutulduğunda, Kurubaş’ın alanındaki büyük boşluğu doldurmaya yönelik bu çalışmasının önemi daha iyi takdir edilecektir.

Meseleyi bütünsel bir şekilde ele almamızın önemli bir halkasını Mesut Yeğen’in Türk vatandaşlık anlayışını ele alan makalesi oluşturmaktadır. Tarihsel süreç içinde ortaya çıkan vatandaşlık tiplerini “Türkler, müstakbel Türkler ve Kanun-i Esasî Türkleri” olarak tanımlayan Yeğen, konunun derinliğini farklı bir açıdan okuyucuya sunmaktadır.

Araştırmacı yazarlarımızdan Altan Tan, meseleye siyasî, sosyal ve ekonomik açılardan çözüm paketi sunduğu yazısında, Kürtlerin temel siyasi eğilimlerine ve gruplaşmalarına yakından bir bakış sunmaktadır.

Bekir Berat Özipek’in Ayşe Tuğluk örneği üzerinden yaptığı DTP ve CHP karşılaştırması bu topraklarda özgürlük idealinin neden sağlam bir şekilde yeşemediği hakkında çok sağlam ip uçları vermektedir.

Özipek’in yazısının ardından Fazıl Hüsnü Erdem ilginç ve fazla ele alınmamış bir konuyu, İslamî kesimin Kürt meselesine yaklaşımını konu edinmektedir. Problemin nedenlerini ayrıntılı bir şekilde ele alan ve dindar vatandaşlarımızın konuya yaklaşımını “ihtiyatlı ve mesafeli” olarak tanımlayan Erdem’in bu çalışmasının daha geniş çalışmalara ışık tutacağına inanmaktayız.

Kürt meselesine liberal bir perspektiften yaklaşıncaya temel problemin bir kimlik sorunsalı olduğu kanaatinde olan Bilal Sambur, tek tiplerleştirici resmî ideolojinin bireysel kimliklerin çeşitliliği ve sosyo-kültürel olgular ile çelişkiye düştüğünü belirtmektedir. Konuyu tarihsel süreçte sosyo-psikolojik bir perspektifle ele alan Sambur, Kürt meselesinde “dışarıda kalmışlar” a seslenmektedir.

Yıllardır tabu haline getirilmiş bir konuda sorunu tanımlamak bile cesaret isterken konuyu tüm muhtemel çözüm yollarıyla ele almaya kalkışmak ciddi bir entelektüel ahlâkı gerektirir. Atilla Yayla, bu basireti göstererek kangren olmuş Kürt meselesinin varabileceği muhtemel sonuçları göstermeyi denemiştir. 2006 yılında yayınlamış ve güncelliğini hiç yitirmemiş olan bu yazıyı özel dosyamıza koymayı uygun bulduk.

Yayla'nın yazısından sonra terörizm uzmanı Emrullah Uslu'nun hayli orijinal bir çalışmasını yayımlıyoruz. Kürt Hizbullah'ının konu edildiği makalede İslam dininin Kürt toplulukları ve Kürt milliyetçiliği üzerindeki etkisi tartışılmakta ve PKK'nın ve TSK mensuplarının Doğanadolu'daki ötekileşme süreçlerini irdelemektedir. Okuyucunun hem 2007 seçimlerinde AKP'nin doğudaki zaferini daha iyi kavrayacağı hem de bu konuda gelecekle ilgili bir perspektif elde edeceklerini düşünmekteyiz.

Dosya konumuzun son makalesini Kerem Karaosmanoğlu'nun Türkiye'deki resmi anlayışın ve onun takipçilerinin azınlık meselesine yaklaşımlarını ele almaktadır. Özellikle akademik özgürlüğün yeşermediği topraklarda sıklıkla başvuru- lan komplo teorilerinin azınlık meselesi üzerindeki etkisi Karaosmanoğlu'nun kaleminde berraklaşmaktadır.

Bu yazıyla Kürt Meselesi dosyamızı kapattıktan sonra konu dışı makalelerle devam ediyoruz. İlk sırada, Atilla Yayla'nın Atatürk'ün manevi şahsiyetine hakaret ettiği gerekçesiyle hüküm giydiği mahkemeye sunduğu savunmasını yayınlıyoruz. Bir ifade hürriyeti manifestosu niteliğindeki bu yazıyı okuyucularımızla paylaşıyoruz. Bu yazının ardından Şaban Kardeş, Amartya Sen örneğinde demokrasi ve ekonomik kalkınma arasındaki ilişkiyi ele alarak tartışmalı bir konuya yetkin bir giriş yapmaktadır. Bu yazının ardından Zeki Sarıgil, Türkiye'nin tartışmalı bir konusu olan Avrupa Birliği'ne üyelik meselesini Avrupalı ülkelerin Türkiye'ye bakışları üzerinden değerlendirilmektedir. Tek bir Avrupa Birliği görüşü yerine üye olan devletlerin Avrupa Birliği vizyonlarını araştıran Sarıgil, konuya önemli bir açılım getirmektedir. Geçen sayımızda Lawrence Reed'in kamu politikası hakkındaki önemli çalışmasını yayınlamıştık. Editöryal bir hatadan dolayı yazının son halini okuyucularımıza ulaştıramamıştık. Bu sayıda aynı makaleyi tekrar yayınlayarak Reed'in çalışmasını eksiksiz haliyle ilginize sunuyoruz. Bu sayımızı günlük yazılar da yazan önemli bir iktisatçı olan Tyler Cowen'in kısa yazısıyla bitiriyoruz. Cowen özlü bir şekilde ticaret yapanların özür diler konuma düşürülmelerini eleştiriyor.

*Liberal Düşünce*'nin 50. sayısı kendi alanında mütevazı bir söz söylemekten öteye geçme iddiasıyla elinizde bulunmaktadır. Üç aylık yayın yapan bir düşünce dergisinin 50. sayıya ulaşmış olmasının gururunu siz okuyucularımızdan gördüğümüz takdir ve beğeni ile perçinlemekteyiz.

Yeni bir sayıda buluşmak üzere...